

Nr 282.

Av herr **Granath m. fl.** i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till sjömanshusen m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 210 föreslås, att 17 sjömanshus i riket skola indragas. Bland dem som drabbas av förslaget är även Hudiksvalls över 100 år gamla sjömanshus. Enligt förslaget skulle en sammanslagning äga rum mellan Söderhamns och Hudiksvalls sjömanshusdistrikt, och det gemensamma sjömanshuset för distriktet förläggas till Söderhamn. Sjömanshusdirektionen i Hudiksvall har före propositionens framläggande direkt hos Kungl. Maj:t framfört en del synpunkter, som ange de lokala skälen för Hudiksvalls sjömanshus bevarande, skäl som enligt vår uppfattning äro värda allt beaktande. Sjöfarten på Hudiksvalls distrikt har sålunda, framhålles det, under de senaste åren ökat och några utsikter att en minskning skall inträffa förefinnes för närvarande icke. Distriktets industriella anläggningar hava tvärt om ökat sin kapacitet. Arbetet vid sjömanshuset har även ökat under de senare åren. Nedanstående tablå åskådliggör en detalj av sjömanshusets utveckling under de tre senaste åren:

	År 1935	1936	1937
Inskrivna	326	355	403 man
Påmönstrade	221	200	279 »
Avmönstrade	218	183	259 »
Utf. sjömansrullor	6	5	7 st.

Enligt ovanstående voro 1937 403 man inskrivna vid Hudiksvalls sjömanshus. Sammanlagt 538 mönstringar hava under år 1937 utförts i Hudiksvall — Stocka — Iggesund av ombudsmannen vid sjömanshuset. Det kan i detta sammanhang erinras om, att Kungl. Kommerskollegium tidigare framhållit, "att antalet mönstringar utgör den säkraste måttstocken vari sjöfarten tager sjömanshusens tjänster i anspråk". I kommitterades yttrande föreslagna minimum av mönstringar för ett sjömanshus bibehållande — 500 pr år — har ju även betydligt överskridits. Flera fartyg hava dessutom fått avgå en eller flera man "för kort" på grund av den under sistlidna år rådande bristen på sjöfolk. Därest denna brist icke förefunnits, skulle givetvis ännu flera påmönstringar kunnat noteras. Nyinskrivna under 1937 äro 66 personer. Inskrivningslistan å värnpliktiga upptager 22 man. Under år 1937 ankommo 350 meddelanden från andra sjömanshus angående sjömans tjänstgöring och avsändes 222 dylika meddelanden till andra sjömanshus, 112 meddelanden till militära myndigheter samt 278 till andra personer. En överslyftning av ovannämnda arbete till sjömanshuset i Söderhamn skulle i det närmaste komma att fördubbla därvarande sjömanshustjänstemäns

nuvarande arbetsbörda. De inskrivnas antal vid Söderhamns sjömanshus utgjorde vid ingången av år 1937 562 man. Lägges härtill alla upplysningar, som nästan dagligen begäres pr telefon angående vid sjömanshuset inskrivna från anhöriga, skattemyndigheter, ordningsmakten i staden och på landsbygden, barnavårdsmän m. fl. torde mer än tydligt framgå, att sjömanshuset i Hudiksvall är behövt.

Sjömanshusets ekonomiska ställning är, tack vare förutseende och klok förvaltning av sjömanshusets medel, synnerligen god. F. n. äro av sjömanshusets tillgångar 112,400 kr. nedlagda i Sv. Statens 4 $\frac{1}{2}$ proc. och 5,000 kr. i 4 proc. obligationer, 6,600 kronor äro utlånade mot säkerhet i fastigheter m. m. mot en räntesats av 4 proc. och 10,289 kr. tills vidare insatta på kapitalräkning i bank.

Under senaste treårsperiod har vid härvarande sjömanshus uppburits i tonavgifter sammanlagt 16,210 kr., varav sjömanshuset för sin verksamhet fått behålla endast 600 kr. och överskottet 15,610 kr. fördelats på andra sjömanshus. Av influtna hyresavgifter kronor 4,171 har sjömanshusets andel uppgått till endast 257 kronor. Hudiksvalls sjömanshus har således under ovannämnda tid uppburit sammanlagt 20,381 kronor i form av ton- och hyresavgifter varav kommerskollegii andel, avsedd till fördelning bland andra sjömanshus, uppgått till sammanlagt 19,524 kronor.

Hudiksvalls Sjömanshus har således under årens lopp kunnat lämna betydande bidrag till andra sjömanshus' drift och understödsverksamhet och dessutom utfört alla sjömanshuset åvilande statliga arbeten för den blygsamma ersättningen av 100 kronor pr år. I årliga och tillfälliga understöd till orkeslösa sjömän samt sjömansänkor och barn ävensom till för sjömännens välfärd verkande föreningar har det oaktat kunnat utdelas c:a 4,275 kronor pr år.

Då enligt vår uppfattning några fördelar för det allmänna eller för sjöfarten näppeligen äro att vinna på en indragning av Hudiksvalls sjömanshus men dess bibehållande är till gagn för sjöfartsintressena i Hudiksvallsdistriktet liksom också för den allmänhet som begagnar sig av sjömanshusets tjänster, vilja vi därför vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att Hudiksvalls sjömanshus skall bibehållas i den för sjömanshusen nya organisationsplan, som föreslagits i Kungl. Maj:ts proposition nr 210.

Stockholm den 23 mars 1938.

P. Granath

Carl Eriksson

Nils Holmström.
